No. 852 Zaterdag 28 April 1900. 17de Jaargang.

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI No. 129.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0.20.

Curaçao, 27 April.

Een Martelaar van het christelijk onderwijs.

Den 26 Januari 1849 stierf in het hospitaal der galeien Broeder Léotade, veroordeeld tot dwangarbeid wegens moord en verkrachting van een jeugdig meisje.

Krachtig had de achttienjarige Broeder getuigenis afgelegd van zijne onschuld; medebroeders en leerlingen getuigden slechts van zijn heilig leven, zijn zacht karakter; allen getuigden voor den jeugdigen Broeder, doch godsdiensthaat veroordeelde Léotade tot dwangarbeid.

Veroordeeld! Wie schetst ons het lijden van den deugdzamen jongeling, beladen met schande, als hij de smaadkreten vol woede hoort van het opgeruide volk?

Schande te brengen over eene eerzame familie, over eene roemrijke Orde; het kloosterkleed te zien vervangen door het boevenpak; te moeten leven te midden der diepst gezonkenen, te midden van het uitvaagsel der maatschappij, o 't is een zielelijden, bitterder, oneindig smartvoller dan de wreedste dood. Om zijne zwakke gezondheid werd hem in 't begin minder harde arbeid opgelegd, doch de goddelooze pers rustte niet, voordat den veroordeelde, die verzachting werd geweigerd, en toen werd hij tot den zwaarsten arbeid veroordeeld.

Onder de dwangarbeiders, menschen van de laagste soort, werd hij spoedig beschouwd als een apostel. Zijne gehoorzaamheid, zijn oerbied voor het gezag was bewonderenswaardig. Nooit kwam een enkel hard woord tegen zijne vijanden over zijne lippen. Hij vergaf, zooals Christus vergaf aan het kruis. Hij ook, hij bad voor zijne beulen.

Zijn zacht en vriendelijk woord, zijne voorkomende minzaamheid, zijn heilig leven vooral verteederde zelfs die versteende harten der goddeloosste misdadigers.

Een engel was tusschen boosdoeners neergedaald! De harde arbeid had spoedig zijn werk verricht. Den 21 Januari werd de veroordeelde in het hospitaal gebracht en vijf dagen daarna gaf hij zijn ziel aan zijn Schepper weder.

Maar nog eenmaal wilde hij getuigenis afleggen van zijne onschuld. Hij vroeg den Commissaris der Republiek bij zijn sterfbed.

„Op het punt van voor mijn God te verschijnen, wil ik nog een laatste maal voor mijne rechters getuigen, dat ik onschuldig ben en dat ik volstrekt niet weet, door wien de dubbele misdaad is gepleegd, waarvoor ik ben veroordeeld."

„Gij gaat verschijnen voor het oordeel van God," antwoordde hem de Commissaris, „lieg niet, nu gij staat aan de poorten der eeuwigheid."

„Ik weet," zeide de stervende, „dat de dood nabij is, en daarom wil ik nog eens herhalen, dat ik onschuldig ben. In het aanschijn van den dood zegt men de waarheid. Ik ga tot Hem, die de beproeving beloont en het onrecht herstelt. Indien ik voor een laatste maal mijn onschuld betuig, is het niet voor mij, maar tot troost mijner familie en tot eer mijner orde."

Toen de doodstrijd een aanvang had genomen, vroeg de abbé Marin hem nog eens: „In de tegenwoordigheid van Hem, die rust in uw hart en die weldra uw rechter zal zijn, volhardt gij bij uwe verklaring, welke gij aan den Commissaris der Republiek hebt gedaan?"

„Ja," was het antwoord, „ik volhard bij die verklaring, ik spreek de waarheid."

Dezelfde verklaring had hij reeds afgelegd voor den Commissaris der galeien en den Procureur der Republiek.

En zoo stierf Broeder Léotade, met het gebed op de lippen, vol onderwerping aan den wil Gods, maar altijd luide getuigend, dat hij onschuldig was.

Verschillende, zelfs niet katholieke bladen stelden de vraag, of men niet stond voor eene dwaling der menschelijke gerechtigheid.

Eenige jaren later legde een knecht der broeders, op zijn sterfbed de verklaring af dat hij de dubbele misdaad had bedreven.

Een martelaar dus van het katholiek onderwijs, een martelaar, gevallen door den haat der goddeloozen, een martelaar, die als een boosdoener veroordeeld, den dood der rechtvaardigen stierf.

Engelands schuld aan Holland.

——(o)——

In tegenstelling met de beleedigende en minachtende taal, die in den laatsten tijd door verscheidene groote Engelsche bladen ten opzichte van de Hollanders en Holland gebezigd is, vinden wij in den *Evening Standard* het volgend artikel, dat wij merkwaardig genoeg vinden om hier weer te geven. Bij het lezen houde men steeds in het oog dat een Engelschman en Protestant aan het woord is.

Wat zijn wij aan de Hollanders verschuldigd?

Dit is de vraag, die wij ons op dit oogenblik wel mogen stellen, nu Engeland in conflict geraakt is met een tak van het groote Hollandsche volk. Men kan het als een vaststaand feit van de sociale zedeleer beschouwen, dat blind vooroordeel tegen een volk in zijn geheel slechts een kinderachtige ongerijmdheid is. Zulk een vooroordeel behooren wij over te laten aan degenen, die snoeven uit onwetendheid, en wier vaderlandsliefde er een is van de bekrompenste en minst vertrouwbare soort.

Europa heeft een schuld aan Holland, die nog niet ten volle is erkend. Wanneer wij zeggen, dat Holland het Groot-Brittanië der middeleeuwen was, dan is een dergelijke vergelijking streelend voor onze vaderlandsliefde, en toch geven de feiten daarvoor het doorslaande bewijs. Vrijheid van gedachte, vrijheid van vereeniging, vrijheid van geweten vonden hun ontstaan in de Nederlanden. De worsteling van de Hollanders tegen Spanje was langer, roemrijker, heldhaftiger dan die van de Grieken tegen de Perzen en belangrijk grooter uitkomsten werden daarmee bereikt. Want, terwijl zij streden voor hun eigen nationale vrijheid, streden zij in werkelijkheid voor de vrijheid van Europa.

Gemeentelijke vrijheid is door en door Hollandsch in oorsprong en ontwikkeling. De wereld heeft geen grootere opvatting van gemeentelijke levenskracht gezien dan die, welke door sommige der middeleeuwsche Hollandsche steden werd ten toon gespreid. Europa leerde voor een groot gedeelte den handel van de Nederlanden; de kolonisatie-kunst kwam in hooge mate uit dezelfde bron. Onze soldaten gingen naar de Nederlanden om krijgskunst te leeren; onze kooplieden leerden er den handel en onze studenten hun wetenschap.

Toen wij in conflict met Holland geraakten, kwam dit hoofdzakelijk daardoor, dat wij, die zijn voetstappen volgden, het op de hielen traden. Er had een machtig verbond van broederlijkheid behooren te bestaan, maar de geest van ijverzucht en concurrentie was sterker. De Nederlanden mogen zich vrijelijk beschouwen als een held onder de Europeesche staten. Engeland, als eiland, heeft veel minder voor het vasteland gedaan, en heeft zijn positie veel gemakkelijker kunnen verwerven. Want waar wij streven naar uitbreiding van ons gebied, hadden de Hollanders met hand en tand voor zelfbehoud te worstelen. Dit is natuurlijk geen reden om Engelands werk te verkleinen. Dit is een edel werk geweest, en het Britsche keizerrijk is daarvoor heden het beste bewijs, maar, ondanks dit alles, moeten wij de ontzaglijke moeilijkheden erkennen, waarmee de kranige Hollanders te kampen hadden. Slechts in één opzicht kunnen wij zeggen, dat de zee hen beschermde, toen zij zelven, bereid ter verdediging hunner vrijheid alles op te offeren, de dijken achter de Fransche troepen doorstaken en ver-

Feuilleton.

HONOR I COMBATE.

(47)

Es bieuw Branden tabata mira coe un mal wowo toer nobedadnan koe tabata toema lugar rondor di Hans Otto for di dia koe Leopold Rainer a bolbé cas. Tantoe el como su jioe Adèle a coestuma coe bisjitanan di Steinfels i é tabata considera como un faltamentoe na derechinan conkistá ki ora koe é mira Hans Otto bai Rainershof. Steinfels a trata berdad di sigi su relacion cordando su recibimentoe dia el a bini Falkenhaus, ma den es bieuw i Steinfels tabatin poco acuerdo. Tabatin mas acuerdo den djé coe Adèle. Tabata un placer pa Hans Otto di por entretené coe es moza balente ai, sin corda nunca koe é por tin speranza di mas coe ke amistad.

Senjora Von Rainer tabata corda di otro manera i é no por a keré koe Hans Otto no tabata comprendé com tantoe nan tabata busca di pegé coe es moza. Asina é dici un cierto dia, koe Hans Otto tabata papia di un bisjita na Branden:

—Nan ta bisa caba, koe bo tin bista riba es moza ai.

—Pakikó nó? el a respondé.

—Sí, nan no ta keré koe bo ta bai aja solamente pa papia coe su tata riba agricultura.

—Den toer caso, mi no por haci ningun cambio aiden, el a respondé, considerando es asuntoe ai pa un chanza.

CAPITULO XV.

Den relacion coe esposonan Eichstett, Erna a haja muchoe cos koe cas di su roeman no tabata presentélé. Nan tabata ricibié aja semper coe braza abrir. Pa esai semper é tabata keier bai aja coe Bertie pa é pasa algun momentoe agradabel. Herman a nenga di combini coe pidimentoe di su muger pa kita es keiermentoe di su cunjar, pasobra é tabata bisa koe é bisjita continuo di Albert cerca Eichstett ta kita amor di es jioe for di djé. E mucha lo ta masjar na su gustoe den es hardin grandi aja, é dici. Bertie a haja den es jioenan di Eichstett pronto muchanan pé hunga; sinembargo pronto a bini na clar koe es hobencito tabatin toer mal genio di Harteneckan. Tabata duel tanta Erna koe cada bez tabatin disgustoe den es muchanan. Si es violencia a pasa, anto es hobencito ta priminti jorando koe lo é mehoré — si pa casualidad su tata no ta present també. Ma si su tata ta aji, anto é ta obstinado; é ta bisa koe papa a hari i koe mama ta haja tanta Erna masjar fuerte. Asina anto Erna tabata sinti koe frena tabata sali mas i mas for di su mân.

Mas calor tabata bira, mas Nesthausen tabata disgusta Lily. E tabata kega toer dia di privacionnan koe é tabatin di sufri i é no tabata contentoe coe ningun hende ni coe nada. Su esposo també tabata sinti poco placer den es escuela duroe aki koe é tin di pasa pa su comportamentoe anterior, aunké el a logra di haja algun reunion pa su oranan di anochi.

—Ta un wega simpel di biljart mi sa hunga algun bez, é dici coe indiferencia, ora nan a puntré den presencia di comandant, pakiko é ta bai coe tantoe frecuencia na Holenstrasze.

No solamente su roeman muger a ripara koe es pregunta no tabata agradabel pa Herman, ma també el a ripara com senjor Von Eichstett coe masjar seriedad i repetidamente tabata kreel su barba den su dedenan.

Riba un di es último dianan di luna di Augustus, senjora Von Eichstett a combida su amiganan na un bebementoe di té den su hardin ricoe di sombra. Despues hombernan també a bini. Muchanan tabata hunga mientras tantoe.

Di repiente a sali un gritoe den es muchanan. Erna Harteneck a conocé e stem pa di Bertie i el a lamanta unbez i bai cerca nan. Loké a socedé, hende no por a mira unbez; pasobra cuater, cincoe mucha tabata lucha coe otro gritando i bin contré. Un di es jioenan di Eichstett tabata na suela i Bertie tabata para cerca djé, menezando coe un schop di paloe

nietiging verkozen boven onderwerping.

Zelfs onze groote wol-industrie werd ons door de Hollanders geleerd, en het was ook van hen, dat wij onze financiën leerden beheeren. De bank van Amsterdam was gedurende twee eeuwen de continentale bank van Engeland en de stapelplaats voor den Europeeschen handel was de Amsterdamsche beurs. Op landbouwkundig gebied leerden zij ons drainage, die zij tot een hoogen trap van volmaaktheid hadden ontwikkeld, en hunne tuinbouwkundigen waren de beste, die de wereld ooit heeft voortgebracht. Aan hen zijn wij voor een groot gedeelte de aardappel-cultuur verschuldigd, terwijl zij op het gebied van de z. g. kunstmatige bloementeelt, het kweeken van zeldzame bollen en planten in Europa den toon aangaven. Zij togen naar zee met een gemak overeenkomende met de eenigszins tweeslachtige gesteldheid van hun land, zij waren daarop onze ernstige tegenstanders, en in oorlogstijd somtijds onze overwinnaars.

Het zou te veel zijn alle landen en eilanden op te sommen, die door hen ontdekt zijn. De Hollandsche Oost-Indische Compagnie wedijverde met de Britsche en was in den beginne veel rijker. De Hollanders hielpen ons krachtdadig in den strijd tegen de Spaansche armada; waren zij minder ijverige voorstanders van het Protestantisme geweest, dan was onze taak ons ontwijfelbaar zwaarder gevallen. Aan Hollandsche ontdekkingsreizigers heeft Europa zijn vroegste kennis van vreemde landen te danken. Engelsche reizigers deden ook veel in dit opzicht — onze oude zeevaarders waren onovertroffen in moed en ondernemingsgeest — maar het leeuwendeel in het pionierschap komt toe aan naties, die wij zoo dikwijls geneigd zijn te onderschatten: de Hollanders en de Portugeezen.

Het waren de Hollanders, die de eerste expedities uitrustten naar de Poolzeeën, zoowel de Noordelijke als de Zuidelijke. Hun pogingen om door het Noorden heen China te bereiken, waren heldhaftig, ofschoon zij mislukten; en de geschiedenis van de overwintering van de expeditie in 1596 tusschen de ijsbergen, behoort tot de romantiek der ontdekkingsreizen.

Tot de romantiek van het bankwezen behoort het verhaal van de magistraten van de Bank van Amsterdam, die, toen het doorsteken der dijken tegen den indringenden Lodewijk XIV noodzakelijk was geworden en een algemeene financieële crisis uitbrak, de opgewonden en dreigenden deposito-houders in de kelders leidden, om hun te toonen, dat hun bezit nog veilig en onaangeroerd was.

Eenigen van de eerste directeuren van de Bank van Engeland waren Vlamingen, die zich in ons land hadden gevestigd. Indien wij soms trotsch zijn op onzen vrijhandel, moeten wij niet vergeten, dat de Hollanders ons dien leerden.

Hun verlichting op handelsgebied was eens de onze verre vooruit; en, het behoort er misschien bij gezegd te worden, ook hun eerlijkheid in den handel. Zij protesteerden krachtig en onophoudelijk tegen misbruik van het monopolie, toen de Britsche handel nog hoofdzakelijk daarvan bestond.

De Spanjaarden, de Franschen, de Engelschen, de Portugeezen waren weinig meer dan zeeroovers — vaak zelfs onze kranigste zeehelden — terwijl Holland steeds pleitte voor een onbeperkt en veilig verkeer op den Oceaan. Het zou natuurlijk bespottelijk zijn, te willen beweren, dat de Hollanders altijd gelijk en andere volkeren altijd ongelijk hadden, maar wij willen er alleen op wijzen, dat zij zich steeds bevonden op den weg van staatkundigen, socialen en godsdienstigen vooruitgang.

Kunnen wij, als wij over letterkunde spreken de Nederlandsche universiteiten vergeten? Langen tijd was de Leidsche Hoogeschool de meest beroemde in Europa en menig Engelsch student verzamelde daar zijn kennis. De colleges, die daar gegeven werden in de wiskunde, de scheikunde, de letteren en de geneeskunde waren de beste, die de wereld kende. Hollandsche drukkers waren de weldoeners van de geletterde wereld. Als Italië zijn Aldino's had, dan bezat Holland zijn Elseviers. Op het gebied der kunst wedijverden de Nederlanden zelfs met Rome en Florence, zij 't ook in een andere richting. Het waren de Nederlanden die ons Rubens en Rembrandt gaven, Van Dijck, Cuyp, Teniers, Van Ostade, Hobbema, Jan Steen, Ruysdael, Potter en Wouwermans, — een lijst, die nog gemakkelijk uitgebreid zou kunnen worden. Op zuiver letterkundig gebied heeft Holland zijn Vondel, van wien beweerd wordt, dat hij Milton ten voorbeeld was en Jacob Cats, terwijl later opstonden Bilderdijk, Van der Palm en Da Costa.

Elke denkende Engelschman moet dus ten diepste betreuren iedere aanleiding, die ons in conflict brengt zelfs met de afstammelingen van de Nederlanders, aan wie wij zooveel verschuldigd zijn. De Hollanders zijn een volk, klein in aantal, maar zij mogen zich met het volste recht onder Europa's grootste naties rekenen.

OORLOGSNIEUWS.

HOLLANDSCHE VECHTERS.

De Hollandertjes, die in de Boerencommandos vechten, nemen daarvan langzamerhand de voorzichtigheid over, maar soms worden zij toch nog eens aangegrepen door hun met duizend dooden spottende driestheid, die den Afrikaander verbluft doet staan.

Op den gedenkwaardigen 24en Januari, den dag der hevigste gevechten aan de Boven-Toegela, bestormde een klompje van twaalf Lijdenburger Boeren een der kopjes, waarop de Engelschen zich binnen opgestapelde klipmuren hadden verschanst. Onder dat klompje Boeren waren twee Hollanders, de broeders Olie, die ook reeds te Elandslaagte in het vuur waren geweest. Kruipend, het geladen Mausergeweer in de hand, was ons twaalftal boven op het kopje gekomen en hadden nu het hevige geweervuur der op veertig treden afstand verschanste Engelschen te trotseeren, die van achter hun ongeveer drie voet hoog opgestapelde klipmuren lagen te schieten.

Langzaam gebruik makend van de alom gezaaid liggende klipbrokken voor bedekking, kropen de Boeren nader tot de schansen, ook steeds doorvurend. Dit duurde onzen Olie's blijkbaar te lang, want tot op dertig treden genaderd, sprongen de twee broertjes eensklaps op, liepen ongedekt zoo hard zij konden naar de schansen der Engelschen, sprongen op de drie voet hooge schansmuurtjes, schoten vandaar ieder de vijf schoten, die zij in hun Mauser hadden op de achter die muurtjes liggende Engelschen *à bout portant* af en liepen toen zoo hard zij konden naar hun kameraden terug, voordat de maats der doodgeschoten Engelschen eigenlijk goed begrepen wat er gebeurd was. Dadelijk daarna bestormde het twaalftal de schans en werd deze door hen genomen. Een dapper stukje voorwaar en door de Boeren zeer gewaardeerd.

DE HELDEN VAN VAN REENEN'S PAS.

Gedurende de gevechten bij de Toegela verrichtten drie leden van Edwards verkennigskorps een daad, welke zeker veel bijgedragen heeft om de overwinning aan de gefedereerde troepen te bezorgen, schrijft de *Volksstem.* En het blad geeft dan van de dappere daad dezer mannen de volgende authentieke lezing:

Deze drie personen H. J. Slegtkamp en H. de Roos, twee Hollanders, en Jack Hindon, een Schot, sergeant van de rijdende politie te Middelburg, zagen na teruggekomen te zijn van een verkennings-expeditie, dat een zeker kopje nabij het wagenpad hetwelk van Van Reenen's pas naar Ladysmith voert, door de onzen verlaten was. Goed bekend zijnde met het terrein en daardoor van de belangrijkheid van dit punt volkomen overtuigd zijnde, besloten zij om het kopje weder met eenige anderen te nemen. Deze laatsten echter trokken zich terug, doch onze drie wakkere burgers gingen weder tegen het kopje op, onder een vreeslijk vuur van lyddietbommen, maxim- en geweervuur. Boven gekomen plantten zij de vlag van Vereenigd Zuid-Afrika. Toen de Engelschen dit zagen, richtten zij al de kanonnen op dit punt, en 't vuur was zoo hevig dat de vlag sommige oogenblikken geheel en al onder het stof bedolven was. Niet een voor een, doch bij drie en viertallen tegelijk barstten de bommen.

Gedurende dit ontzettende bombardement lagen onze drie helden achter een der schansen, welke door de onzen verlaten was. Van hier uit onderhielden zij een geregeld snelvuur op den vijand, op ongeveer 800 treden, waardoor deze in den waan gebracht werd dat nog steeds een aanzienlijke Boerenmacht het kopje verdedigde.

Zoozeer was de aandacht van den vijand op de vijfkleur gericht, dat de Boeren gelegenheid hadden de nabijliggende positie welke door hen eveneens verlaten was, weder in te nemen.

Generaal Fourie, welke eerst op het bewuste kopje geweest was, doch dit wegens het hevige kanonvuur had moeten verlaten, riep op het gezicht van de vlag uit: „Allemachtig! Daar zijn de Engelschen al op den kop!" Doch spoedig vond hij uit, dat het de vijfkleur was en dit inspireerde zijn manschappen zoo, dat zij weder als één man naar voren toe stormden.

Toen de Boeren hun posities alle weder ingenomen hadden, trokken onze drie dapperen weder terug naar hun korps, nadat generaal Fourie hun een woord van lof toegezwaaid had voor hun dapper en kranig optreden.

Bij generaal Botha teruggekomen, kregen onze helden ook een woord van lof: „Fluks gedaan, jongens!" zeide de overwinnaar in de Toegelagevechten.

Ook de Boeren welke in de nabijheid van den bewusten kop geweest waren en het optreden van de drie waaghalzen gezien hadden, waren allen vol bewondering voor deze gevaarlijke, doch voor het eindresultaat hoogst gewichtige daad.

UIT LADYSMITH

Omtrent het beleg van Ladysmith heeft de *Standard* van zijn correspondent de volgende officieele opgaven ontvangen:

Het beleg duurde van 2 November tot 1 Maart. In November bestond het garnizoen uit 572 officie- en 12,924 man; in Maart was het teruggebracht tot 403 officieren en 9761 man.

In het hospitaal werden behandeld 10,668 personen, waaronder 1766 lijders aan typhus en 1857 gevallen van dysenterie. Het aantal sterfgevallen bedroeg 600, o. a. 393 aan typhus en 117 aan dysenterie.

Op 7 Maart waren nog 1906 zieken in de hospitalen in behandeling. Van dezen leden 708 aan typhus, 341 aan dysenterie en waren 189 in den strijd gekwetst.

Aan bekomen wonden stierven 59 man, in gevechten werden gedood 35 officieren en 353 man, door het bombardement 2 officieren en 33 man.

---

den su mân drechi.

—Bo a dal Frans? Erna tabata puntra spantar cohiendo es cos di hunga peligroso ai den su mân.

Ainda nó! e mucha dici rabiar, mientra é tabata pusja tanta su mân, ma awor sí mi ta dal é.

Coe trabao é por a logra kita e golpi koe enberdad e mucha a doena. Mes ora senjor Von Eichstett a hala Bertie atrás.

—Boso a bringa; pues doena otro mân unbez, é dici coe nan coe seriedad.

Obedecido Frans kier a sigi orden di su tata ma Albert a stoot su companjero di wega rabiar for di su curpa.

—Bertie, si bo no haci cos di bon mucha, bo ta bai cas unbez, Erna tabata reganjé.

—Pakiko? Herman Harteneck dici. Ta un gera chikitoe, nada mas.

—El a dal mi un moketa den mi cara, papa, pasobra mi no a doené e schop unbez, Frans Eichstett tabata bisa.

Entre tantoe mama di Albert també a bini, el a primi su jioe den su braza, manera ta un gran inhusticia a haci coe né.

Na promer palabra di su roeman Erna a kita for di es lugar ai i é tabata para temblando ainda di horror cerca es otro combidádonan, net Lily també a bini acerca coe es jioe na su mân. Es expresion serio den bista di es tanta tabata un motiboe pa e mucha pega mas cerca su mama.

Bertie no tabata hajé na su gustoe cerca es hendenan grandi; cansar i tristoe é tabata leun riba Lily, koe, poco costumbrado di ta coe su jioe, tabata mira su cunjar impaciente cada bez.

Erna sin embargo no tabata poné atencion ni riba mama ni riba jioe; es tono di bofon di Herman a molestié.

Despues na coeminda, es próximo maniobra lo ta principal tema di combersacion.

—Duranti maniobranan lo bo keda Nesthausen, senjorita? asina un di es hombernan a dirigié na Erna.

—Mi no ta keré, koe lo mi resolvé na bai, el a respondé pensativo.

—I ki intencion bo tin, senjor conde? es senjor a puntra na su bisinja koe ta un majoor koe ta moenstra un homber enfermizo. Bo senjora esposa ta papia di mas biaha.

—Si senjor lo ta asina bon di doena mi un verlof mas largoe, anto lo nos bai cerca nos amigoe......

Ma bisa mi, Harteneck bo sabi podiser, koe ta e mes baron Steinfels, koe mester a toema su retiro pa un desafio i koe ta donjo di Falkenhaus? Nos conocé un familia Von Erdhofen aja banda i nos a cera conocir també coe un cierto senjor Von Rainer. Es asuntoe ai a pasa na Münberg tem bo tabata aja......

Dispensa mi, senjor tabata es tempoe ai di es mes regimiento i sigur lo é por informa mi exactamente.

Coe liberalidad el a mira su comandant. E no a ripara, koe es muger, koe ta sinta na su banda, a bira pálida.

— Hustamente. Falkenhaus ta di mi amigoe, mi anterior companjero di regimiento, Eichstett a respondé coe firmeza.

—Bien; probablemente nan no a contá mi es historia ai muchoe bon. Segun mi ta tendé, es barón ai ta competi pa mân di un moza ricoe. Erdhofen ta keré, koe nan compromiso lo ta cerca i ta es fiestanan koe lo tin, nan ta trata di haci es biaha aja mas agradabel pa nos.

Tabata paré Erna Harteneck koe su coerazon tabata bati mas débil i mas poco-poco; tabáta manera un poder superior a stroba su pensamentoe un instante. Ora el a bolbé hiza su wowonan koe a bira pisar, el a contra coe wowonan di senjora Von Eichstett, koe tabata dirigir riba djé jen di compasion.

Un momentoe despues el a bolbé bira trankil.

Ora koe es combidádonan a bai, hopi nubia scur a reuni den cieloe, pronosticando un awaceroe koe hende, bestia i paloenan tabata desea. Apena Harteneck i es dos mugernan tabata na cas, koe es tempestad a rebenta, rayonan di candela tabata cruza es masanan di nubia.

Com tantoe Erna tabata desea soledad di su cuarto, toch é no por a corda di bai adén. Lily tabatin un miedoe indescriptibel pa tempestad i Herman no tabata di bon genio. Asina anto koe ta solamente presencia di su cunjar, koe tabata trankiliza es muger miedosa ai. *E ta sigi.*

In November waren in de stad 5309 paarden en 4539 muilen. Bij het eind van het beleg waren er nog 2900 paarden, waaronder 500 valide en 3713 muilezels.

De ammunitie bedroeg vóór het beleg voor het 4.7 cM. scheepsgeschut 306 rounds, voor de marine 12-ponders 1036 rounds, voor de houwitsers 887 rounds en voor het veldgeschut 11,437 rounds; na het beleg onderscheidelijk 42, 252, 102 en 7200.

Nieuwsberichten.

CURACAO.

Officieele berichten.

Bij gouvernements–beschikking dd. 25 April 1900, No. 288, is aan Mejuffrouw A. C. Bakhoven, leerares aan de Openbare Meisjesschool, tot herstel van gezondheid, een jaar verlof naar Nederland verleend.

***

Bij Gouvernements–beschikking, dd. 25 April 1900, No. 291, is aan den Heer J. A. May, Gouvernements–geneeskundige op St. Eustatius, tot herstel van gezondheid, een jaar verlof naar Nederland verleend.

***

Door den President van Haiti is de Heer J. V. Monsanto benoemd tot Consul dier Republiek op ons eiland.

Havennieuws.

Dinsdag in den namiddag vertrok Hr. Ms. *Zeeland* uit de haven en stevende naar La Guayra. Naar men wil, zou deze reis in verband staan met de ontvangst van den nieuwbenoemden Nederlandschen Consul-Generaal te Caracas Mr. A. T. Van Leyden, die dezer dagen te La Guayra zou arriveeren.

***

Maandagmorgen viel hier binnen het Amerikaansche stoomschip *Merida* van de *Red D Line*, komende van Maracaibo. Daar echter in Maracaibo gevallen van pokken zich hebben voorgedaan, werd communicatie met den wal niet toegestaan. Een gedeelte der lading werd toen in het Schottegat overgeladen op de *Caracas* en de overige lading opgeborgen in het quarantaine–gebouw aan de Caracas–baai. In den namiddag kwam de *Merida* voor de haven, nam toen eenige passagiers op en keerde naar Maracaibo terug.

Alle schepen, komende van Maracaibo zijn aan eene quarantaine onderworpen van achttien dagen, met inbegrip van de reis.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

J. Augustus Briggs, Jeneroso Bilión, Englentina Bibar, Delvalle & Correa, B. M. A. Correa, M. & J. Cardoze (2), Salomon Lopez Fonseca, Benigno A. Jara, Clemencia Klans, Lucia Martines, Adelina Melean, juffrouw Miller adres: Samuel da Costa Gomez, Johan M. Pensut para entregar á Anita Jansen, Paul Saulny.

Niet voor verzending vatbaar een brief geadresseerd aan: Jeannette van der Gen, Bonaire.

Ongelukken.

De dienstbode, die de vorige week met brandwonden overdekt in het St-Elisabethsgasthuis werd binnengebracht, is daar onder vreeselijk lijden bezweken. Nader vernemen wij nog, dat deze vrouw van Bonaire afkomstig was en nog niet lang op Curaçao woonde.

Muziekuitvoering.

Zondagavond gaf, zooals wij reeds aankondigden, het muziekkorps van Hr. Ms. *Zeeland* een uitvoering in de kiosk *La Coronacion* te Pietermaai.

Het vergevorderde uur, dat de Curaçaosche gebruiken en gewoonten in aanmerking genomen, wel een weinig laat was gesteld voor een muziekuitvoering, scheen toch niet te beletten, dat er een groote menigte samenstroomde om te luisteren naar de muziek van Hr. Ms. *Zeeland*. Natuurlijk ontbraken de bewoners van Scharloo en Pietermaai niet, maar ook die van Otrabanda waren aanwezig, welke telkens in grooten getale door den tram of rijtuigen werden aangevoerd of te voet het plein Concordia bereikten.

De algemeene indruk, dien men van deze muziekuitvoering gekregen heeft, was wederom hoogst bevredigend, en wat meer beteekent, hetzelfde kan men ook zeggen van bijna ieder der ten gehoore gebrachte stukken in het bijzonder. Vooral dunkt ons moet voldaan hebben No. 2 van het programma, *La Dame de coeur* (*Ouverture*), dat wel bewees hoe geoefend de spelers zijn, meer nog hoe bekwaam de leermeester is. De geoefendheid der muzikanten kwam vooral uit bij de veelvuldige verwisseling van maat in deze ouverture, de bekwaamheid van den directeur sprak uit hetgeen wij als het koloriet van een muziekstuk kunnen noemen en dat hij aan deze ouverture gegeven heeft door de fijne nuanceeringen van piano, crescendo en decrescendo, die correct uitgevoerd een verrassenden indruk maakten. Wat een schoon effect gaf, was het steeds stijgende enthousiasme in de finale en hiertoe droeg vooral de bas–partij veel bij.

De overige nummers werden zeker niet zonder verdiensten uitgevoerd. In No. 4 *The Impassionate Dream* (*Waltz*) kwam de bariton en tromba goed tot hun recht; jammer echter dat No. 5 *Les Rameaux* (*Hymne*) van te korten adem was om daarover een gedétailleerd oordeel te kunnen vormen.

Wanneer wij hier nog bijvoegen, dat de overbekende gulle gastvrijheid van den Heer E. S. L. Maduro zorgdroeg, dat den muzikanten de krachten niet begaven bij het vervullen van hun taak, dan meenen wij een zoo getrouw mogelijk verslag te hebben gegeven van een genotvollen muziekavond zooals wij nog velen voor Curaçao wenschen. Doch dan ook hopen wij de volle kracht van het muziekkorps van Hr. Ms. *Zeeland* te leeren kennen in muziekstukken van klassieken aard.

Tooneelvoorstelling.

De uitvoering door het tooneelgezelschap der militairen van het Curaçaosche garnizoen *Wilhelmina* en de gymnastiek–vereeniging *Excelsior* laatstleden Zaterdagavond gegeven in het theater Naar ten voordeele van de weduwen en weezen der gesneuvelde Boeren in Zuid–Afrika, had veel succès.

Onder de aanwezigen werden vooral opgemerkt HHEG. de Gouverneur en de Procureur–Generaal der kolonie. Het theater was met smaak versierd en over het algemeen vond de uitvoering veel bijval bij het publiek. Zij bracht op ongeveer 160 gld.

Ten zeerste worden gewaardeerd de goede diensten van den Heer G. Palm, die zoowel bij de repetities als bij de uitvoering de piano–begeleiding op zich nam.

Venezuela.

De pokken–epidemie, zoo vreeselijk overal, maar veel vreeselijker in de tropen, is zich komen voegen bij de rampen van den burgeroorlog. Maracaibo wordt er door geteisterd. Onze haven is voorzichtigheidshalve voor het verkeer met Maracaibo gesloten. 't Is wel een harde maatregel, want met geen enkele haven bestond zooveel gemeenschap, maar van twee kwaden moet men het minste kiezen. Van hier uit is pokstof en een geënt kalf naar de geteisterde plaats gezonden.

INGEZONDEN STUKKEN.

"Moed, Beleid en Trouw."

Het is het Bestuur der centrale afdeeling op Curacao van bovengenoemde Vereeniging, gevestigd te Amsterdam, eene aangename taak namens deze opentlijk haren dank te betuigen aan diegenen der bewoners van Curacao en de andere eilanden dezer kolonie, die in het afgeloopen jaar dit Bestuur in staat hebben gesteld wederom eene ruime bijdrage aan het Hoofd-Bestuur, in Nederland te doen toekomen.

Ook hen, die door hunne bereidwilligheid om op de overige eilanden als Correspondent optetreden, getoond hebben aan het nuttig doel dier instelling te hebben willen medewerken, wordt de dank van het Hoofd-bestuur gebracht.

De eerstdaags verschijnende jaarverslagen zullen het bewijs leveren dat de gestorte bijdragen nuttig en met zorg zijn besteed. Moge de overtuiging daarvan eene aansporing zijn voorttegaan met het steunen dier zoo nuttige instelling.

Nog zij hier medegedeeld dat het Hare Majesteit de Koningin heeft behaagd als Beschermvrouw der vereeniging optetreden, wel een bewijs dat ook Zij doordrongen is van het gewicht der taak, die het Hoofd-bestuur zich heeft opgelegd.

Curacao, den 28 April 1900.

Namens het Bestuur voornoemd,

E. van den Bossche. Voorzitter,

J. J. v. d. Berge. Secretaris.

La Semana Cristiana ilustrada.

Recomendamos á nuestros lectores esta importante y hermosa publicación que contiene en cada número las vidas de los santos de la semana ilustradas con magnificos grabados. En cada hogar cristiano debe leerse esta revista.

Precio de suscripción por un año 8 fr. 50 (6 10 pesetas). Dirigirse á los señores Popelin Hnos., 3 rue Séguier, Paris.

El pago de la suscrición puede verificarse también con 180 estampillas usadas de Curaçao por el término de un año.

BUITENLAND.

Frankrijk.—Te Toulouse is 13 Maart in het klooster der Eerw. paters Dominicanen plotseling overleden de gevierde Fransche prediker, pater Didon, ook als wijsgeer zeer geroemd. Pater Didon was den 17en Maart 1840 te Touret geboren en bereikte dus ternauwernood den leeftijd van zestig jaren. Van zijne werken verdienen vermelding de *Divinité de Jésus* en *Vie de Jésus*, beide na een reis door het H. Land geschreven. Eene studiereis naar Leipzig en Berlijn leverde hem

de stof voor het werk *Les Allemands*. Pater Didon was directeur van het "College Albertus de Groote" te Arceuil en hield nog voor eenige jaren in de Parijsche *Madeleine* de vastenmeditatie's.

Duitschland.—In de redevoering, door den rijkskanselier in den Rijksdag gehouden, zeide Von Hohenlohe o. m.: "Ik erken gaarne, dat de bevolking van het rijksland Duitschgezind en trouw is. Maar men kan niet loochenen, dat er nog een minderheid is, anti-Duitsch gezind, en deze gezindheid heeft wortelen geschoten, waaruit van tijd tot tijd weer nieuwe loten ontspringen. Ik wil hierover aan deze minderheid geen verwijt maken, doch stel alleen de werkelijkheid vast. Elzas-Lotharingen is een grensland. Onze naburen zijn prikkelbaar. Onze bevolking staat op vele plaatsen nog in betrekking tot haar vroegere landgenooten, en het blijft mogelijk, dat wij te eeniger tijd met ons naburig land in verwikkelingen geraken. Wel zijn onze betrekkingen tot de Fransche regeering zoo goed als slechts denkbaar is, doch een waarborg, dat deze stemming aanhouden zal, is niet gegeven. Derhalve moeten wij op alle gebeurlijkheden voorbereid zijn en de middelen, die wij tot beveiliging van ons bezit noodig hebben, nooit uit de handen geven. Wij hebben Elzas-Lotharingen niet door een volksstemming gewonnen, maar door geweld van wapenen. Wij willen het herwonnen land behouden, want dat is ons recht".

—16 Maart overleed op zijn landgoed Karzin, in Pommeren, in bijna 72-jarigen ouderdom de opper-president der pruisische provincie, staatsminister Robert Victor Von Puttkamer, oud-minister van Binnenlandsche Zaken, oud-president van het pruisische Staats-Ministerie. De *Germania* wijdt een woord van hulde aan de talenten en de streng-geloovige gezindheid van Von Puttkamer, die ook jegens de katholieke Kerk openlijk zijn sympathie aan den dag legde, zooals o. a. bleek uit zijn eerste ministerrede op 5 Jan. 1880 in de pruisische Kamer van Afgevaardigden, toen hij zeide: "Dat de Katholieke Kerk een instelling is, die de vereering harer volgelingen en de achting van alle andersdenkenden volkomen waard is, zal ook een evangelisch Christen niet betwijfelen."

Engeland.—Bij de behandeling van de oorlogsleening in het Lagerhuis teekende William Redmond verzet aan tegen deze leening, omdat zij Ierland nog meer belasten zou.

Labouchère protesteerde tegen het telegram, dat Lord Salisbury aan de presidenten gezonden heeft. Het was niet alleen een misdaad, maar ook een fout. Het antwoord was een onrecht en een schande voor Engeland. Turkije had er evengoed op kunnen aandringen om Griekenland als een onafhankelijk land weg te vagen, omdat Griekenland Turkije beleedigd en tot een oorlog gedwongen had.

Sir Wilfrid Lawson protesteerde ook tegen het telegram. De oorlog—zeide hij—is langen tijd een verdedigingsoorlog genoemd, maar nu vernemen wij, dat zijn doel is de vernietiging van de onafhankelijkheid der twee republieken. Als dat het doel is, dan is het een laffhartige en schandelijke daad.

Cecil Rhodes zou 14 Maart uit Kaapstad naar Londen vertrekken. Hij zei, dat hij zijn plicht had gedaan door Kimberley te verdedigen (hij? met champagnekurken??) en dat de Transvaalsche kwestie eene zaak was van het Britsche Rijk, met welke hij sich niet had te bemoeien. Hij ging te Londen de zaken der Rhodesia-Compagnie en der Beers-diamantmijnen behartigen (op de Beurs).

Transvaal.—Mag men weer de telegrammen gelooven, dan gaat het den Boeren nog al goed. Dat Buller, Gatacre, Methuen en misschien nog wel anderen hun ontslag hebben gekregen, schijnt nog zoo te zijn. Met Kitchener gaat het vrij wel denzelfden weg op; want als tusschen den opperbevelhebber en zijn rechterhand woorden gaan vallen als deze: Wie is hier de baas, gij of ik? dan breekt weldra de aarden pot tegen den ijzeren. En die woorden moeten toch gevallen zijn tusschen het kleine manneke van Afghanistan (Roberts) en den grooten man van Soedan (Kitchener). De Engelschen dragen zoodoende zelf koren op den molen der Boeren.

Dat de Boeren in de laatste ontmoetingen 13.000 Engelschen krijgsgevangen zouden gemaakt hebben en dat er 250.000 Russen in Britsch-Indië zouden gevallen zijn, zullen wij wel te rangschikken hebben onder de *canards*, die gewoonlijk in oorlog bij menigte opvliegen.

De regen heeft in de Paaschweek en de volgende dagen de operaties zeer belemmerd; de loopgraven en de verschansingen loopen vol, en de wegen zijn in Modderrivieren veranderd.

Wat er rondom Wepener te doen is, is nog altijd duister. Het eene bericht zegt, dat het voortdurend nauwer ingesloten wordt, het andere van denzelfden datum, dat het beleg opgeheven is.

De gezanten der Boeren zijn in den Haag aangekomen en door de Koningin, de Koningin-Moeder en de Ministers ontvangen. Het zou zeer interressant zijn te weten, wat die gezanten eigenlijk in het schild voeren. Zij laten zich wel *interviewen*, maar geven antwoord als een orakel van Delphi.

Het transporteeren van Boersche krijgsgevangenen naar St. Helena gaat nog altijd door. Verleden week zijn er weer 1500 overgebracht.

Advertentien.